

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

95. An idem quoque locum habeat in Vicariis pluribus foraneis constitutis
ad certum genus causarum, ita ut simpliciter constituti censeantur in
solidum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

4. Limitatur è contra, ita ut non censeantur constituti in solidum, ut unus sine alio procedere non possit, dum iurisdicção sive potestas concessa fuit Vicariis non ut singulis, sed ut universis, ac simul & complexivè, sicut fit, cum verba delegacionis vel rescripti reperiuntur directa universitati seu dignitati Vicariorum, seu pluribus tanquam universis, non autem simpliciter. Sbroz. *l. cit. num. 18. & 19.* citans Bartol. *in l. si uni. de re judic. num. 1.* Alex. *num. 7.* Jason. *num. 4.* Vant. *ubi ante. num. 175. & seq.* Pavin. *de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. num. 9. & c.* Plures limitationes alias vide *Respons. præced. ubi*, in quibus casibus adhuc alii ex Vicariis in solidum constitutis possunt causam ab uno captam profequi ac finire, vel etiam in simul omnes.

Questio 94. Num hæc ipsa dicta de Ordinariis seu Vicariis generalibus Episcoporum locum quoque habeant in delegatis ab Episcopo ad universitatem causarum?

1. **R**espondeo: problematice ferè in hac questione procedit Sbroz. nam primò *cit. q. 61. num. 4. & s.* id affirmat hisce expressis: *isti delegati ad universitatem causarum simpliciter constituti habent iurisdictionem, & ejus exercitium tanquam Ordinarii in solidum, ita ut unus absq. alio procedere possit.* Citatque pro hoc Gl. *in cit. l. si uni. & ibi Bartol. num. 3. Alex. & Jason. num. 6.* Marant. *de ordin. Judic. p. 4. dist. 3. num. 41.* Vant. *de nullit. ex defectu jurisd. num. 178.* & plures alios, dicitque hanc esse opinionem communem testibus AA. citatis. Adduci ait pro hac sententia textum *l. i. §. si plures. ff. de exercit. ubi pluribus constitutis Magistris seu exercitoribus ad universalem administrationem, in dubio quilibet censetur in solidum constitutus, & quilibet potest separatim administrare, adeoque idem dicendum de pluribus delegatis ad universitatem causarum.* Item *num. 6.* rationem adducit, nempe quod tales delegati æquiparentur Ordinario. Pro quo citat Gl. *in e. causam. il primo. de appellat. v. delegatus, & in e. statutum. §. insuper. de rescrip. v. moderatus, ubi illos vocat ordinarios.* Abb. *in c. Bertoldus. col. 1. de re Judic. Vant. ubi ante num. 178.* Menoch. *de arbit. Judic. l. 1. q. 67. num. 31.* Adeoque sicut pluribus Ordinariis constitutis simpliciter quilibet procedere potest.

2. Sententiam directe contrariam, nimirum quòd istiusmodi delegati ad universitatem causarum, seu Vicarii foranei Episcoporum simpliciter constituti iurisdictionis exercitium non in solidum habeant singuli, sed pro parte, unusque sine altero procedere nequeat, Sbroz. *num. 7.* teneri ait ab Imol. *in c. 1. de officio delegati.* Abb. *in cit. c. causam, il primo. num. 7.* Bened. de Vald. *in addit. ad Felin. & alios.* adducitque ab illis textum *in cit. c. officium. de heret. in 6. juncta gl. v. separatim.* ubi Inquisitores hæreticæ pravitatis deputati in aliqua provincia vel civitate delegati ad universitatem causarum juxta Alex. *in cit. l. si uni. num. 8.* Jason. *num. 6.* Alciat. *in rub. de off. ordinari. n. 21.* Menoch. *ubi ante q. 54. num. 41.* ex speciali favore fidei procedere posse separatim; Adeoque à speciali alii delegati ad universitatem causarum procedere non possunt separatim. Item adduci ab illis rationem ait Sbroz. *num. 8.* nempe quòd ratio, cur unus ex Ordinariis possit à principio tanquam constitutus in solidum procedere separatim; non autem

ex pluribus delegatis ad unam causam, fit, quòd Ordinarius dicatur habere iurisdictionem jure proprio, delegati illi jure alieno. Quæ ratio quoque militet in delegatis ad universitatem causarum. Sed neque obstare argumenta sententiæ oppositæ affirmativæ, ait Sbroz. *cit. num. 8. & seq.* eò quòd imprimis textus ille *l. si uni.* loquatur de Exercitatoribus, quorum officium est autoritate & utilitate privatum, ut Abb. *in c. prudentiam. num. 10.* & ideo ab illis malè arguatur ad dictos delegatos. Dein delegatos illos æquiparari Ordinariis, & esse admittat illorum, negent alii, ut Abb. *in c. relatum. de off. deleg. num. 7.* Alex. *in l. more. ff. de jurisdic. omni. Judic. num. 26.* & Dec. *ibidem. num. 42.* vel saltem negari non posse, quin delegatus ad universitatem causarum in multis differat ab Ordinario, uti in specie delegatorum ad universitatem causarum Episcopi seu Vicariorum foraneorum differentias plures afferunt Abbas *loc. cit.* Bartol. *in l. fin. quis & à quo. in fine. Alex. cons. 82. num. 3.* & plures alii citati à Sbroz. *num. 10.* Adeoque non procedat æquiparatio; quia non est universalis & per modum regulæ, pro ut requiritur ad hoc, ut dispositum in uno ex æquiparatis locum habeat in alio juxta Decium *in c. translatio. de consue. num. 3.* Et certè æquiparatio delegati ad universitatem causarum & Ordinarii non reperitur facta specialiter à citatis AA. in exercitio iurisdictionis in solidum, de quo est præfens quæstio. Unde jam inquit Sbroz. *num. 12.* opinionem illam affirmativam communem nullo loco munitam esse, quin expugnari possit & refutari; Verumtamen nefas esse ab ipsa recedere propter autoritatem tantorum Patrum pro ea citatorum; præsertim cum facillè quoque, quæ pro opposita sententiæ negativa afferuntur, dilui possint respondendo ad primum, dictos Inquisitores hæreticæ pravitatis non esse delegatos ad universitatem causarum; cum delegatus ad universitatem causarum dicatur ille, qui est institutus ad universas causas alicujus loci, ut Bartol. *in l. 1. ff. quis & à quo. in fine.* Jason. *cons. 12. num. 3.* & alii apud Sbroz. *cit. num. 14.* Ad rationem quoque adverbiorum dicendo, adductam ab illis rationem, quòd nimirum ideo delegatus ad universitatem causarum tanquam non habens iurisdictionis exercitium in solidum, non possit procedere separatim, quia iurisdictionem habet jure alieno, non esse veram rationem, sed veram rationem hujus esse, quòd delegata universitate causarum pluribus, censeatur commissum in solidum exercitium iurisdictionis, ut jura à se pro hoc allegata probant. Et hanc rationem dari à Felino *in e. causam. de off. delegat. num. 8.* ait Sbroz. *num. 15.* Porro limitationes & extensiones adductas *quest. præced.* pro Vicariis constitutis simpliciter pari modo suis locis applicari dictis delegatis, & firmat accumulatis AA. Sbroz.

Questio 95. Num igitur idem quoque locum habeat in Vicariis pluribus foraneis constitutis ad certum genus causarum, ita ut simpliciter constituti censeantur in solidum?

1. **R**espondeo negative; cum isti Vicarii sint simplices delegati, & idem videatur de illis delegatis,

legatis, quod de particularibus. Sbroz. *cit. q. 61. n. 30. & 31.* Quod spectat, quod aliàs cum communi ait Laym. *in c. prudentiam. de potest. judic. deleg.* si plures Judices ad causam terminandam delegati sunt, non habent jurisdictionem in solidum, nisi id in forma exprimat, qualiter id satis exprimi in constitutione talium Vicariorum foraneorum delegatorum ad certum genus causarum ait Sbroz. *n. 32.* si adhibetur clausula: *vos omnes, vel duo, aut unus vestrum*: quia tunc censetur delegatio facta in solidum, & locus esse preventionis, ut Capra. *Reg. 25. n. 20.* Marant. & alii. Item si adjecta esset clausula: *quod si unus interesse nequeat, alter exequatur*: nam constituto, quod collega non possit aut nolit interesse, alter solus expedire potest. Sbroz. *num. 33.* citans *c. prudentiam. & ibi DD.* Felin. *in c. seiscritatus. de rescript.* Capra. *Reg. 27. n. 25.* Vant. *de nullit. ex defect. jurisdic. num. 180.* qui dicat esse communem. De cetero rationem responsionis dat Sbroz. *ex Abb. in c. prudentiam. num. 15. & Felin. n. 8.* quia plures delegati ab uno dati super eodem articulo representant personam unius in unica jurisdictione, & ideo non possunt separatim procedere.

2. Occasione hujus de jurisdictione data in solidum, & pro meliore intelligentia dictorum tribus quaestionibus praecedentibus, notanda sunt sequentia ex Laym. *l. c. imprimis.* quod licet jurisdicatio secundum se dividi nequeat, ita ut pluribus secundum diversas sui partes competat, possit tamen ita pluribus competere, ut singuli totam habeant, sed non totaliter. Dein quod jurisdicatio similisve potestas v. g.

praesentandi, vel competit pluribus collegialiter, & tunc singuli jurisdictionem illam aut potestatem non exercent, sed Collegium, unde sententia aut decretum illorum non valet, nisi sit ex consensu majoris partis Collegii legitime congregati. Vel jurisdicatio similisve potestas competit pluribus ut singulis; & tunc interdum competit eis totaliter seu in solidum; ut si duo sunt generales Vicarii Episcopi, hi tum simul, tum seorsim causas cognoscere possunt, & quod si unus praecoccupet, alter se immiscere nequit, nisi, qui caeperat, impediatur prosequi juxta dicta à nobis. Ac denique, quod licet jurisdicatio secundum se dividi nequeat, per accidens tamen dividi possit ratione temporis aut loci. Exemplum primi est, si duo Consules civitatis alternis annis officium administrant, seu jurisdictionem exercent, hoc casu officium seu jurisdicatio Consulis per accidens dividitur quò ad exercitium secundum varia tempora. Exemplum secundi est, si territorium ex hereditate fratribus proveniens inter ipsos dividatur (uti divisio illa semper institui potest, nisi terra illa vinculo primogeniturae sit astricta, aut ex feudi specialis concessione, aliave dispositione hanc conditionem habeat, ut indivisa permaneat. Molin. *Tom. de Just. p. 1. disp. 581.* apud Laym.) consequenter etiam jurisdicatio in ordine ad loca illa dividatur. Quia verò communio, praesertim in jurisdictione exercenda, discordias parere solet, ideo expedit, quin & socii cogi quandoque possunt ad talem divisionem instituendam, ut Laym. *ex Felin. in c. prudentiam. de off. deleg. num. 5.*

CAPUT TERTIUM.

De potestate Vicarii Episcopi.

PARAGRAPHUS I.

De iis, quæ Vicarius facere possit extra materiam beneficalem, vi Officii Vicariatus generaliter ei commissi.

Quaestio 96. Num parem cum Episcopo potestatem habeat Vicarius generalis?

Respondeo: Tamen Vicarius generalis regulariter possit omnia, quæ Episcopus, Garc. *de benef. p. 5. c. 8. num. 65.* citans præter alios Covar. *pract. 99. c. 4. num. 4.* Sbroz. *l. 2. q. 57. n. 5.* citatis Host. Jo. And. Archid. *in c. fin. de off. Vicar. in 6.* Felin. *in c. ex parte. de constit. col. 3.* Maran. *de ordin. judic. p. 4. disp. 5. n. 20.* Mandol. *ad Reg. 24. Cancell. de malè promotis. n. 39. n. 2.* & pluribus aliis. Sitque superior sicut Episcopus. Sbroz. *l. cit. num. 4.* ex Archid. *in c. Romana. de appellat. in 6. num. 1.* Idque sive creatus sit ab Episcopo, sive ab ejus Superiore invito Episcopo; quia adhuc habet eandem jurisdictionem, & non minus representat ipsum Episcopum. Sbroz. *num. 6.* citatis pluribus. Majus tamen est imperium majorque potestas Episcopi (intellige, P. Lauren. *Vicarius Episc. Tract. 1.*

etiam præscindendo ab iis, quæ Episcopo jure speciali competunt, & loquendo solum de iis, quæ ei jure ordinario conveniunt) Sbroz. *l. cit. num. 11.* citatis Gemin. *in c. licet. de off. Vicar. in 6. num. 6.* Bald. & Jason. *in l. sed si hæc. §. semper. ff. de in jus vocandis.* Felin. *in c. cum olim. il. 2. de off. deleg. in princ.* Foller. *in pract. crim. can. p. 1. mor. num. 121.* &c. Pax Jord. *l. 12. tit. 1. num. 230.* ubi: *est idem sit tribunal Vicarii cum Episcopo, id tamen cum moderatione accipiendum; etenim multa per solum Episcopum possunt expediri, aut de illius mandato, & in reliquis omnibus Episcopi potestas & auctoritas tanquam propria, & principalis firmior est quam Vicarii. Pater id ipsum quoque specialiter etiam in spiritualibus v. g. quò ad absolvendum, dispensandum &c. in quibus, ut constat, non habet Vicarius parem cum Episcopo potestatem. Et ista regula de tribunalis identitate propriè in contentiosis procedit. Pax Jord. *l. cit. num. 231.* Patetque in omnibus iis, quæ Vicarius sine speciali Episcopi mandato facere nequit. Sed neque in omnibus Vicarius cum Episcopo suo concurrere potest. Sbroz. *l. cit. num. 12.* citans Capra. *Reg. 33. num. 17. p. 1.* Neque in omnibus est Superior sicut Episcopus. Sbroz. *n. 13.* ex Archid. *in c. Romana. de appellat. in 6. n. 1.**